

صبح پنجشنبه

۱۴۰۳/۱۱/۴

آزمون اختصاصی دوازدهم انسانی

۴ بهمن ماه ۱۴۰۳ (بدف گذاری)

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
ریاضی و آمار	۶	۴	۳	۲	۱	
علوم و فنون ادبی	۶	۵	۳	۲	۱	
جامعه شناسی	۸	۷	۵	۲	۱	
عربی، زبان قرآن	۷	۵	۳	۲	۷	
فلسفه	۷	۶	۴	۲	۷	

نام و نام خانوادگی:	شمارنده:
تعداد سؤال: ۶۰	مدت پاسخ گویی: ۸۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	علوم و فنون ادبی (۳)	۲۰	۱۱	۳۰	۲۵
۳	جامعه شناسی (۳)	۱۰	۳۱	۴۰	۱۰
۴	عربی، زبان قرآن (۳)	۱۰	۴۱	۵۰	۱۵
۵	فلسفه دوازدهم	۱۰	۵۱	۶۰	۱۵

ریاضی و آمار (۳)

پاسخ گویی به سؤال های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

دنباله های حسابی
(۵ پایان جمله عمومی و نمایش
دنباله)
صفحه های (۶) ۶۸

۱- جمله چندم دنباله حسابی $3, 11, 19, \dots$ برابر ۵۹ است؟

- (۱) هشتم (۲) نهم (۳) دهم (۴) یازدهم

۲- در یک دنباله حسابی $a_m - a_n = 27$ و $m - n = 3$ است. اگر جمله سوم دنباله برابر ۱۴ باشد، جمله بیستم دنباله چند است؟

- (۱) ۱۶۳ (۲) ۱۶۷ (۳) ۱۷۱ (۴) ۱۷۵

۳- دنباله حسابی $181, 176, 171, \dots$ حداکثر چند جمله مثبت دارد؟

- (۱) ۴۰ (۲) ۳۹ (۳) ۳۸ (۴) ۳۷

۴- در یک دنباله حسابی مجموع جمله های دوم و سوم از جمله چهارم ۳ تا بیشتر است و جمله پنجم ۹ برابر جمله اول است. اختلاف مشترک این دنباله کدام است؟

- (۱) ۳ (۲) ۴ (۳) ۶ (۴) ۸

۵- نمودار جملات یک دنباله حسابی روی خط $3x + 2y = 1$ قرار می گیرند. مجموع جملات نهم و یازدهم دنباله کدام است؟

- (۱) -۲۸ (۲) -۲۹ (۳) ۲۹ (۴) -۹

۶- بین دو عدد ۳ و ۱۸، نه عدد قرار داده ایم که با این دو عدد تشکیل دنباله حسابی بدهند. واسطه ششم کدام است؟ (اختلاف مشترک دنباله حسابی مثبت است.)

- (۱) ۸ (۲) ۱۰ (۳) ۱۲ (۴) ۱۵

۷- جمله عمومی دو دنباله به صورت $a_n = \frac{1}{4} \times 3^{n-1}$ و $a_n = \frac{1 \cdot n + 2}{6}$ هستند. در یکی از این دنباله ها که حسابی است، حاصل $\frac{a_1 \times a_3}{a_2}$ کدام است؟

- (۱) $\frac{32}{11}$ (۲) $\frac{7}{11}$ (۳) $\frac{6}{25}$ (۴) $\frac{7}{25}$

۸- اگر $2\sqrt{2}$ و $\frac{x+\sqrt{2}}{4}$ و $\sqrt{2}$ سه جمله متوالی یک دنباله حسابی باشند، اختلاف مشترک مثبت این دنباله کدام است؟

- (۱) $\sqrt{2}$ (۲) $\frac{\sqrt{2}}{2}$ (۳) $\frac{\sqrt{2}}{4}$ (۴) $\frac{3\sqrt{2}}{2}$

۹- در یک دنباله حسابی جملات ششم، یازدهم و پانزدهم به ترتیب از راست به چپ ۱۱، ۲۶ و ۳۸ هستند، جمله دهم این دنباله کدام است؟

- (۱) ۲۱ (۲) ۲۴ (۳) ۳۵ (۴) ۲۳

۱۰- در یک دنباله حسابی $a_1^2 - a_8^2 = 240$ و $a_{10} = 6$ است. واسطه حسابی بین جملات چهاردهم و شانزدهم این دنباله کدام است؟

- (۱) ۳۱ (۲) ۳۳ (۳) ۲۹ (۴) ۳۰

تاریخ ادبیات قرن چهاردهم
(دوره معاصر و انقلاب اسلامی)
صفحه‌های ۶۶ تا ۸۲

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۵ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳)

۱۱- کدام گزینه به‌درستی منظوم و منثور بودن آثار قیصر امین‌پور را نشان می‌دهد؟

«تنفس صبح، بی‌بال‌پریدن، ظهر روز دهم، دستور زبان عشق»

(۱) منظوم، منظوم، منثور، منثور
(۲) منظوم، منثور، منظوم، منظوم

(۳) منثور، منثور، منظوم، منظوم
(۴) منظوم، منظوم، منثور، منثور

۱۲- چند مورد از آثار زیر متعلق به سید مهدی شجاعی است؟

«مهاجر کوچک - ظهور - سفر ششم - ضیافت - کشتی پهلوگرفته - دلاویزتر از سبز - ملاقات در شب آفتابی»

(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۱۳- کدام گزینه شامل مجلاتی است که سیمین دانشور با آن‌ها همکاری کرده است؟

(۱) نقش‌ونگار - کتاب ماه - کیهان - آرش
(۲) نقش‌ونگار - سوره - پویش - آرش

(۳) رشد جوان - صحیفه - کتاب ماه - کیهان
(۴) آرش - قلمرو - صحیفه - کیهان

۱۴- جریان موسوم به «شعر نو حماسی» در چه شرایطی برای اولین بار رواج یافت؟

(۱) یأس و سرخوردگی ناشی از وقایع ۲۸ مرداد

(۲) آشفتگی جامعه در مبارزات بین سال‌های ۴۲ تا ۵۷

(۳) آزادی حاکم بر جامعه در آغاز حکومت پهلوی دوم

(۴) همزمان با تشکیل اولین کنگره نویسندگان و شاعران ایران

۱۵- کدام گزینه درباره سبک نیما صدق نمی‌کند؟

(۱) تا حد امکان از واژگان عامیانه بهره نمی‌برد.

(۲) از کسانی است که کوشید شعر را به هنجار نثر و سادگی نزدیک کند.

(۳) در قالب، زبان و مضمون شعر تغییراتی ایجاد کرد.

(۴) سیر آزاد تخیل و ترکیب‌های تازه از ویژگی‌های اشعار اوست.

۱۶- شخصیت‌های ذکر شده در کدام گزینه، موسوم به «نویسندگان نسل اول» ادبیات معاصر هستند؟

(۱) علی محمد افغانی - جلال آل احمد - جمال میرصادقی

(۲) بزرگ علوی - صادق هدایت - صادق چوبک

(۳) احمد محمود - محمود اعتمادزاده - سیمین دانشور

(۴) علی محمد افغانی - غلامحسین ساعدی - محمدعلی جمالزاده

۱۷- مصداق عبارت زیر در کدام گزینه دیده می‌شود؟

«طرح اسوه‌های تاریخی از درون‌مایه‌های رایج در شعر دوره انقلاب است.»

(۱) از راست صدای گفت‌وگو می‌آید / وز چپ همه بانگ‌های و هو می‌آید / بیگانه ز هر دو من سراپا گوشم / کاواز تو از کدام سو می‌آید؟

(۲) مرد غریبه گفت پدر از سفر رسید / شب‌های انتظار گذشت و سحر رسید / کودک ولی برای همیشه به خواب رفت / وقتی که دید قصه بابا به سر رسید

(۳) گفتم که چرا دشمنت افکند به مرگ؟ / گفتا که چو دوست بود خرسند به مرگ / گفتم که وصیتی نداری؟ خندید / یعنی که همین بس است
لبخند به مرگ

(۴) موسیقی شهر بانگ رودارود است / خنیاگری آتش و رقص دود است / بر خاک خرابه‌ها بخوان قصه جنگ / از چشم عروسی که خون‌آلود است

۱۸- چه مسئله‌ای سبک شعر پروین اعتصامی را از دیگران متمایز می‌کند؟

(۱) شکل تصرف وی در مضامین و کیفیت ارائه آن‌ها

(۲) انعکاس اوضاع نامطلوب سیاسی به زبان ادبی

(۳) جاری ساختن نقد اجتماعی در بستر طنز و مناظره

(۴) وارد کردن مشکلات و مضامین مربوط به زنان در شعر

۱۹- با توجه به محتوای شعر زیر، این‌گونه اشعار در کدام‌یک از دوره‌های چهارگانه شعر نو بیشتر رواج داشته است؟

«سرآمد روزها با تشنگی بر مردم صحرا، / گروه تشنگان در پیچ افتادند: / آیا این / همان ابر است کاندر پی هزاران روشنی دارد؟ / و آن پیر دروگر

گفت با لبخند زهرآگین: / فضا را تیره می‌دارد، ولی هرگز نمی‌بارد.»

(۱) دوره سوم (۲) دوره چهارم (۳) دوره اول (۴) دوره دوم

۲۰- موارد مذکور در کدام گزینه از لحاظ تاریخ ادبیات، صحیح‌اند؟

(الف) شعر اخوان ثالث شعری اجتماعی است و مجموعه «زمستان» او بیانی نمادین دارد.

(ب) نیما اولین کسی بود که در دوره معاصر، تلاش‌هایی در تغییر شعر فارسی از منظر قالب و محتوا داشت.

(ج) حمید سبزواری و نصرالله مردانی از نویسندگان داستانی نسل انقلاب هستند.

(د) بعد از اولین کنگره نویسندگان و شاعران ایران در تیرماه ۱۳۲۵، شیوه نیما در کنار شعر سنتی رواج یافت.

(۱) الف - د (۲) ب - د (۳) الف - ب (۴) الف - ج

۲۱- بعد از خرداد ماه ۱۳۴۲ چه عاملی باعث آسان شدن نویسندگی برای طبقات مختلف جامعه و نیز قبول نثر توسط افکار گوناگون شد؟

- (۱) ترجمهٔ رمان‌ها و داستان‌های اروپایی
(۲) استفاده از مضامین پایداری و مقاومت
(۳) روی آوردن نویسندگان به داستان کوتاه
(۴) بهره‌گیری از زبان عامیانه

۲۲- عبارت کدام گزینه در مورد شخصیت ادبی مورد نظر، نادرست است؟

- (۱) جلال آل احمد: در خانواده‌ای مذهبی متولد شد، چند ماهی درس طلبگی خواند و اولین داستانش در مجلهٔ «سخن» چاپ شد.
(۲) رضا رهگذر: با مجله‌های رشد دانش‌آموز، قلمرو، پویش و سوره همکاری ادبی داشته است.
(۳) سید مهدی شجاعی: چند نمایش‌نامه چاپ کرده است و در داستان‌نویسی، ادبیات دفاع مقدس و شعر مذهبی نیز آثاری دارد.
(۴) سید علی موسوی گرمارودی: از پیش‌تازان شعر مذهبی قبل از انقلاب است که پس از انقلاب نیز به آرمان‌های مذهبی وفادار مانده است.

۲۳- چه تعداد از موارد زیر در رابطه با «جلال آل احمد» کاملاً صحیح است؟

- اولین داستان او با عنوان «زیارت» در مجلهٔ سخن چاپ شد.
- نمونهٔ نثر تلگرافی و پرشتاب او را می‌توان در مجموعه داستان «دید و بازدید» مشاهده کرد.
- «خسی در میقات» و «سه‌تار» از سفرنامه‌های او هستند.
- او در ترجمه و مقاله‌نویسی نیز توانا است و مجموعه مقاله‌های «ارزیابی شتابزده» از دیگر آثار اوست.

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۲۴- از دیدگاه سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، کدام یک از قسمت‌های مشخص‌شده نادرست است؟

«نسل جوان ادبیات انقلاب کار خود را با رمان‌نویسی آغاز کرد ولی شکل فراگیر ادبیات داستانی و نثر پس از انقلاب داستان کوتاه بود. در دوران پس

- (۱) (۲)

از جنگ، داستان‌نویسان مذهبی همچنان به ثبت خاطرات حماسه‌های دوران جنگ و عوالم معنوی آن و یا پاره‌ای مفاهیم نوظهور اجتماعی پرداختند. طیف نویسندگان جناح دیگر در این زمان در رویارویی با تحولات فکری سیاسی داخلی یا خارجی کوشیدند با دیدی جزئی‌نگر به تضادها و تناقض‌های

(۳)

روحي انسان معاصر بپردازند. از میان نویسندگان داستانی نسل انقلاب به مصطفی مستور و حبیب احمدزاده می‌توان اشاره کرد.»

(۴)

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۲۵- کدام گزینه کمترین اشتباه را در انتساب آثار به پدیدآورندگان دارد؟

- (۱) دهکدهٔ پرمال: هوشنگ گلشیری (افسانه: سیمین دانشور) (همسایه‌ها: احمد محمود) (یکی بود یکی نبود: جمالزاده)
(۲) چشم‌هایش: بزرگ علوی (تهران مخوف: مرتضی مشفق کاظمی) (شمس و طغرا: محمدباقر میرزا خسروی) (سووشون: جمال میرصادقی)
(۳) (تنگسیر: صادق چوبک) (شوهر آهوخانم: هوشنگ گلشیری) (برهٔ گمشدهٔ راعی: امین فقیری) (جعفرخان از فرنگ برگشته: غلامحسین ساعدی)
(۴) (سگ ولگرد: صادق هدایت) (زمستان: نیما یوشیج) (ققنوس: تقی مدرسی) (مدیر مدرسه: جلال آل احمد)

۲۶- از دیدگاه تاریخ ادبیات همه موارد کاملاً درست‌اند؛ به جز:

- (۱) شعر اخوان ثالث شعری اجتماعی است و حوادث زندگی مردم را در خود منعکس می‌کند.
- (۲) علی اسفندیاری را به دلیل نوآوری در اصول و ضوابط شعر سنتی و تکامل تجددی که از مشروطه آغاز شده بود، «پدر شعر نو» دانسته‌اند.
- (۳) نیما از کسانی است که کوشید تا شعر را به هنجار نثر و سادگی نزدیک کند. منظومه «ققنوس» او بیانیه شعر نو فارسی است.
- (۴) اخوان ثالث از موفق‌ترین رهروان شعر نیماست، او در بیشتر مجموعه‌ها مثل «زمستان» زبانی نمادین دارد.

۲۷- اطلاعات ادبی مطرح‌شده در کدام گزینه درست است؟

- (۱) سیدمهدی شجاعی در رشته ادبیات نمایشی (دراماتیک) تحصیل کرده بود و «ظهور»، «جای پای خون» و «کشتی پهلوی گرفته» حاصل تجربه‌های داستانی او خصوصاً در زمینه ادبیات مذهبی‌اند.
- (۲) سال‌های پیش از جنگ، دوران اوج شکوفایی رمان‌نویسی در ایران بود که تقریباً در سراسر دهه هفتاد تداوم یافت.
- (۳) بعد از پیروزی انقلاب، کانون نویسندگان ایران فعالیت خود را آغاز کرد، اما در آخر دستخوش کشمکش سیاسی - عقیدتی شد که نهایتاً به انشعاب حزب توده از آن انجامید.
- (۴) «صدای سبز»، «خواب ارغوانی» و «برآشتن گیسوی تاک» از آثار سید علی موسوی گرمارودی است. او در غزل و قصیده بیشتر طبع آزمایی کرده است.

۲۸- در ارتباط با نثر دوره معاصر کدام گزینه درست است؟

- (۱) نخستین رمان تاریخ این دوره را محمدباقر میرزا خسروی با نام «شمس و طغرا» نوشت و اولین رمان اجتماعی را نیز در سال ۱۳۰۱ با نام «تهران مخوف» حسن مقدم انتشار داد.
- (۲) داستان‌نویسی نوین با افرادی مانند صادق هدایت نویسنده «سگ ولگرد»، بزرگ علوی نویسنده «چشم‌هایش» و جمال میرصادقی نویسنده «تنگسیر» گسترش یافت.
- (۳) بعد از خردادماه ۱۳۴۲ دوران مقاومت در ادبیات داستانی فارسی شکل گرفت و شروع این مقاومت در مبارزات ملی شدن صنعت نفت و بعد هم قیام ۱۵ خرداد است. در این دوران، مضمون رمان‌ها و داستان‌ها غالباً مبارزه و پایداری است.
- (۴) جلال آل‌احمد، سیمین دانشور، تقی مدرسی، محمود اعتمادزاده، غلامحسین ساعدی و صادق چوبک از جمله چهره‌های نسل جدیدی هستند که بعد از نویسندگان نسل اول وارد ادبیات داستانی شدند.

۲۹- کدام گزینه به‌نادرستی به یکی از ویژگی‌های شاعر شعر زیر اشاره کرده است؟

سلامت را نمی‌خواهند پاسخ گفت / سرها در گریبان است

- (۱) استفاده از بیان روایی و داستانی
- (۲) طبعی لطیف و احساسی رقیق داشت.
- (۳) حماسی بودن زبان و کهن‌گرایی
- (۴) بهره‌گیری از برخی کاربردهای نحوی سبک خراسانی

۳۰- کدام یک از آثار برجسته زیر در سال ۱۳۰۱ منتشر نشده است؟

- (۱) افسانه - جعفرخان از فرنگ برگشته
- (۲) شمس و طغرا - یکی بود، یکی نبود
- (۳) تهران مخوف - ققنوس
- (۴) افسانه - شمس و طغرا

جامعه‌شناسی (۳)

باسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

درس ششم: قدرت اجتماعی
(۳ پایان مطالعه علمی قدرت و
سیاست)
صفحه‌های ۵۴ تا ۶۴

۳۱- کدام یک از موارد زیر، معلول همانند نبودن فرهنگ و طبیعت می‌باشد؟

(۱) قدرت باید مطابق حکم و قانون الهی باشد.

(۲) نمی‌توان نتیجه مطالعه یک جامعه را به همه جوامع تعمیم داد.

(۳) رعایت حق و مقابله با باطل را لازم بدانیم.

(۴) برای بهتر ساختن وضع موجود باید تلاش کنیم.

۳۲- درستی یا نادرستی موارد زیر را به ترتیب مشخص نمایید.

- انسان در ابتدا با مقایسه عملکرد ارزش‌های سه‌گانه در دستیابی به سعادت، دانش را کاملاً مثبت، قدرت را خاکستری یا خنثی و ثروت را بیشتر منفی ارزش گذاری می‌کرد.

- در جامعه و زندگی اجتماعی، اعمال قدرت یا تبعیت برخی در برابر خواست و اراده دیگران اجتناب‌ناپذیر است.

- امروزه از اثرگذاری و تأثیر منابع قدرت شخصیت و مالکیت کاسته شده و در مقابل، نقش سازمان افزایش یافته است.

- در سازمان از پیوند میان افراد و گروه‌های انسانی به «یکپارچگی نظام» و از پیوند میان نقش‌ها، واحدها و ساختارهای اجتماعی به «انسجام اجتماعی» تعبیر می‌شود.

(۱) غ - ص - ص - غ (۲) ص - ص - غ - غ (۳) ص - غ - ص - ص (۴) غ - ص - غ - ص

۳۳- هر یک از عبارات زیر، نتیجه چیست؟

- پدیدآمدن سیاست

- رواج سیاست‌نامه‌نویسی و سیاست‌نامه‌ها

- پدیدآمدن قدرت

- استفاده از زور

(۱) تصمیم‌گیری درباره مسائل مشترک - تلقی قدرت به عنوان وسیله و ابزاری برای تحقق اهداف و فضیلت‌های اخلاقی - اجرای قانون - از کار افتادن قدرت

(۲) پیچیدگی جوامع - توجه به قدرت به عنوان مسئله اصلی سیاست و جوهر آن - وسیله و ابزاری برای تحقق اهداف و فضیلت‌های اخلاقی - فقدان سیاست

(۳) رفع اختلاف‌ها و تضادها میان افراد و گروه‌هایی که با هم زندگی می‌کنند - اهمیت قدرت به عنوان وسیله تحقق اهداف و غایات اخلاقی - اجرای قانون - ظهور آمریت نهادینه شده در جامعه

(۴) تدبیر و تنظیم امور - داوری سیاست با غایت و هدف سعادت و فضیلت - تحقق اهداف جمعی - از کار افتادن قدرت

۳۴- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر به ترتیب در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- بُعد تدبیر و تنظیم امور در سیاست که امروزه به قانون کاهش یافته، نیازمند قدرت است.

- هر کنشی از افراد و گروه‌های اجتماعی که با قدرت سروکار دارد، سیاسی به شمار می‌رود.

- در صورت فقدان قدرت در جامعه، بقای جامعه با خطر جدی مواجه می‌شود.

- امروزه از ابزارهای تشویقی کمتر از ابزارهای تنبیهی و اقناعی استفاده می‌شود.

(۱) غ - ص - ص - ص (۲) ص - ص - ص - غ (۳) غ - ص - ص - غ (۴) غ - غ - ص - غ

۳۵- کدام یک از عبارات زیر، نادرست است؟

(۱) تدبیر و تنظیم امور، یکی از ابعاد سیاست است که امروزه به قانون تقلیل یافته است.

(۲) با گذر زمان، سیاست شکلی پیچیده‌تر به خود می‌گیرد و ضروری‌تر می‌شود.

(۳) در جهان مدرن، معیار ارزیابی سیاست، دستیابی به پیروزی، موفقیت و سعادت است.

(۴) سیاست، مجموعه روش‌هایی است که هر واحد اجتماعی برای تحقق اهداف جمعی به کار می‌گیرد.

۳۶- به ترتیب، پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟

- اشتراک قدرت تنبیهی و قدرت تشویقی چیست؟

- کدام قدرت امروزه عمدتاً از طریق قانون و پیمودن مراحل قانونی اعمال می‌شود؟

- مثال نقض برای وجود ارتباط میان شخصیت و قدرت تنبیهی کدام است؟

- سازمان با کدام ارزش اجتماعی مطابقت دارد؟

(۱) همواره پیروی‌کننده نسبت به تبعیت و پیروی خود، آگاهی دارد. - تنبیهی - ناپلئون - دانش

(۲) تبعیت فرد از اراده و خواست دیگران، در اثر درست و حق دانستن آن موضوع است. - اقناعی - هرکول - قدرت

(۳) تبعیت فرد از اراده و خواست دیگران، در اثر درست و حق دانستن آن موضوع است. - اقناعی - هیتلر - قدرت

(۴) همواره پیروی‌کننده نسبت به تبعیت و پیروی خود، آگاهی دارد. - تنبیهی - شارل دوگل - دانش

۳۷- کدام عبارت یا عبارات نادرست‌اند؟

الف) «سیاستمدار» واژه‌ای است که معنی آن برای افراد نسبی است.

ب) ماهیت قدرت به هیچ وجه امر شر و پلیدی نیست.

ج) هر کنش اجتماعی، یا به قصد تغییر وضع موجود انجام می‌شود یا با هدف حفظ آن.

د) قدرت، مفهومی مسئله‌برانگیز و به شکل اجتناب ناپذیری، ارزشی است.

(۱) الف و د (۲) ج (۳) ب (۴) ج و ب

۳۸- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر، در کدام گزینه به درستی نشان داده شده است؟

- انسان، همواره سه‌گانه قدرت، ثروت و دانش را ارزش‌های واسطه‌ای و پیش‌نیازهای دستیابی به سعادت و کمال حقیقی می‌داند؛ از این‌رو هر سه آن‌ها را خوب و خیر قلمداد می‌کند.

- در جهان اجتماعی مدرن، خوش‌بینی به دانش، مورد شک و تردید قرار گرفت؛ تا پیش از این، منازعات و اختلافات بر سر قدرت و ثروت را به قضاوت دانش می‌سپردند، ولی از این به بعد دیگر خود دانش نیز مورد نزاع و کشمکش بود.

- انسان در برخورد با هر پدیده‌ای، نه تنها به معنا و ارزش آن نمی‌اندیشد، بلکه صرفاً به لذت و منفعت مادی ناشی از قدرت، ثروت و دانش قانع می‌شود و به آن بسنده می‌کند.

- نخستین واکنش و جنبش اجتماعی، در برابر قدرت شکل گرفت؛ قدرت دیگر نه یک امر خاکستری و خنثی (نه خوب و نه بد)، بلکه ریشه بسیاری از ظلم‌ها و شرارت‌ها قلمداد شد و مالکیت، مورد تردید قرار گرفت.

(۱) غ - غ - ص - ص (۲) ص - ص - غ - غ

(۳) ص - ص - غ - ص (۴) غ - غ - ص - غ

۳۹- به ترتیب، هریک از موارد زیر، به کدام موضوع اشاره دارد؟

- عامل شکل‌گیری عمل سیاسی

- سنگ‌نوشته داریوش در نقش رستم که حاوی نکاتی درباره زمامدار و آئین شهریاری است.

- بعدی از سیاست که امروزه به قانون کاهش یافته

(۱) تصمیم‌گیری درباره مسائل فردی و اجتماعی افراد - قدرت، جوهره اصلی سیاست است. - تدبیر و تنظیم امور

(۲) رفع اختلاف‌ها و تضادهای میان افراد جامعه - قدرت، وسیله و ابزاری برای تحقق اهداف اخلاقی بوده است. - ضمانت اجرای امور

(۳) رفع اختلاف‌ها و تضادهای میان افراد جامعه - قدرت، مسئله اول و اصلی سیاست نبوده است. - تدبیر و تنظیم امور

(۴) تصمیم‌گیری درباره مسائل فردی و اجتماعی افراد - سیاست با آرمان پیروزی، موفقیت و تسلط ارزیابی می‌گردد. - ضمانت اجرای امور

۴۰- به ترتیب، هر عبارت با کدام گزینه مرتبط است؟

- درآمد از جمله مصادیق این نوع ابزار اعمال قدرت است.

- امروزه این نوع قدرت، منحصر و متمرکز در دست دولت‌ها است.

- این نوع قدرت با تغییر نگرش فرد تابع قدرت، اعمال می‌شود.

(۱) ابزار تنبیهی - قدرت تنبیهی - قدرت اقناعی (۲) ابزار تشویقی - قدرت تشویقی - قدرت اقناعی

(۳) ابزار تشویقی - قدرت تشویقی - قدرت تنبیهی (۴) ابزار تنبیهی - قدرت تشویقی - قدرت اقناعی

ثلاث قصص قصيرة
(متن درس ۳)
صفحه‌های ۳۷ تا ۴۲

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

عربی، زبان قرآن (۳)

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۴۱ - ۴۹)

۴۱- ﴿فَبِمَا رَحْمَةٍ مِنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ وَ لَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُوا مِنْ حَوْلِكَ﴾: پس به (برکت) رحمتی از سوی خدا ...

- (۱) با ایشان نرم‌خو شدی، و اگر تندخو و سنگدل بودی، بی‌تردید آن‌ها را از اطرافت پراکنده می‌کردی!
- (۲) با آن‌ها نرم‌خویی کرد، و اگر تندخو و سنگدل بود، بدون شک آن‌ها را از پیرامون خود دور می‌کرد!
- (۳) با ایشان نرم‌خو شدی، و اگر تندخو و سنگدل بودی، بی‌گمان آن‌ها را از اطرافت پراکنده می‌شدند!
- (۴) با ایشان نرم‌خو باش، و اگر تندخو و سنگدل باشی، بی‌شک آن‌ها را از اطرافت دور می‌شوند!

۴۲- «يُعْجِبُ الْإِنْسَانَ فَلَاحٌ عَجُوزٌ يَغْرِسُ الْفَسَائِلَ الْمُخْتَلِفَةَ وَ هُوَ يَعْلَمُ جَيِّدًا أَنَّهُ لَنْ يَأْكُلَ مِنْ أَثْمَارِهَا أَبَدًا!»:

- (۱) در شگفت می‌آورد انسان را پیرمرد کشاورز که نهال‌های مختلفی را می‌کارد در حالی که او خوب می‌داند که از میوه‌های آن‌ها قطعاً نخواهد خورد!
- (۲) کشاورز پیری که درختان مختلف را می‌کارد در حالی که او خوب می‌داند خود او هرگز از میوه‌های آن‌ها نخواهد خورد انسان را در شگفت می‌آورد!
- (۳) انسان را در شگفت می‌آورد کشاورز پیری که نهال‌های مختلف را می‌کارد در حالی که او خوب می‌داند که وی هرگز از میوه‌های آن‌ها نخواهد خورد!
- (۴) تعجب می‌کند انسان از دیدن کشاورز پیری که نهال‌های مختلف را خوب می‌کارد در حالی که او می‌داند که وی هرگز از میوه‌های آن نهال‌ها نخواهد خورد!

۴۳- « مَا مِنْ رَجُلٍ يَغْرِسُ غَرْسًا إِلَّا كَتَبَ اللَّهُ لَهُ مِنَ الْأَجْرِ قَدْرَ مَا يَخْرُجُ مِنْ ثَمَرِ ذَلِكَ الْغَرْسِ! »:

- (۱) هیچ مردی نیست که نهال را بکارد و خدا از اجر آن برایش به مقدار میوه‌ای که از آن نهال خارج می‌شود، می‌نویسد!
- (۲) هر مرد که نهالی بکارد جز این نیست که خداوند برایش از پاداش به اندازه چیزی که از میوه آن خارج می‌گردد، بنویسد!
- (۳) هیچ مردی نیست که نهالی بکارد، جز این که الله برای او پاداش به اندازه آنچه که از میوه آن نهال بیرون می‌آید، بنویسد!
- (۴) هیچ مردی نیست که درختی را بکارد، مگر اینکه خدا به مقدار چیزی که از میوه‌های آن خارج می‌کند، برایش پاداش می‌نویسد!

۴۴- «إِنزَعَجَ رَسُولُ اللَّهِ (ص) حِينَ رَأَاهُ لَمْ يَقْبَلْ إِلَّا ابْنَهُ فَنَهَاهُ مِنْ هَذَا الْعَمَلِ!»:

- (۱) پیامبر (ص) هنگامی که او را دید در حالی که تنها پسرش را قبول داشت بسیار ناراحت شده و او را از این عمل باز داشت!
- (۲) پیامبر (ص) وقتی او را دید که جز پسرش را نمی‌بوسد ناراحت شد و به او تذکر داد که این رفتار را کنار بگذارد!
- (۳) پیامبر خدا (ص) زمانی که دید او کسی جز پسرش را قبول ندارد آزرده خاطر شد و سپس به او به‌خاطر این عمل تذکر داد!
- (۴) پیامبر خدا (ص) آزرده و ناراحت شد وقتی او را دید در حالی که تنها پسرش را بوسید پس او را از این عمل نهی کرد!

۴۵- «أَيُّهَا الْفَلَّاحُ! أَتَأْمَلُ أَنْ تَأْكُلَ مِنْ ثَمَرِ هَذِهِ الشَّجَرَةِ وَ هِيَ لَا تُثْمِرُ إِلَّا مَرَّةً وَاحِدَةً فِي حَيَاتِهَا؟!»: ای کشاورز! ...

- (۱) آیا تو امیدواری که از میوه درختی بخوری که جز یک مرتبه در زندگی خود ثمر نمی‌دهد؟!
- (۲) آیا امید داری که از میوه این درختی که تنها یک بار در زندگی‌اش به ثمر می‌نشیند، بخوری؟!
- (۳) آیا آرزو داری که از این میوه درخت بخوری در حالی که فقط یک بار در زندگی می‌تواند میوه دهد؟!
- (۴) آیا امید داری که از میوه این درخت بخوری در حالی که تنها یک مرتبه در زندگی‌اش میوه می‌دهد؟!

۴۶- عین الخطأ:

- (۱) رَاحَ إِبْنُ الرَّجُلِ نَحْوَ وَالِدَتِهِ وَ قَبَّلَهَا وَ جَلَسَ عِنْدَهَا: پسرِ مرد به سوی مادرش رفت و او را بوسید و نزدش نشست!
- (۲) نَدِمَ الرَّجُلُ بِسَبَبِ التَّفْرِيقِ بَيْنَ أَوْلَادِهِ: مرد به خاطر فرق گذاشتن میان فرزندانِش پشیمان شد!
- (۳) لَمْ يُصَدِّقَ الْمُسْلِمُونَ قَوْلَ الشِّيمَاءِ وَ أَخَذُوهَا عِنْدَ الرَّسُولِ (ص): مسلمانان سخن شیما را باور نکردند و او را به نزد پیامبر (ص) بردند!
- (۴) كَانَ تَعَجَّبُ انْوَثِرَوَانُ بِسَبَبِ مَشَاهِدَةِ الْعَجُوزِ: انوشیروان به خاطر دیدن پیرمرد، تعجب کرده بود!

۴۷- عین الصّحیح:

- (۱) حِينَمَا شَاهَدَ الْفَلَّاحُ عَمَلَ أَبِي قَالَ: أَبُوكَ لَمْ يُفَرِّقْ بَيْنَ أَوْلَادِهِ: هنگامی که کشاورز کار پدرم را دید گفت: پدرت چرا بین فرزندان خود فرق می گذارد!
- (۲) كَانَتْ الشِّيمَاءُ قَدْ حَضَنْتَ النَّبِيَّ وَ هُوَ طِفْلٌ صَغِيرٌ!: شیما پیامبر را در حالی که کودکی کوچک بود در آغوش می گرفت!
- (۳) قَالَتِ الْفَلَّاحَةُ الْفَرَحَةُ: سَنُشَاهِدُ إِثْمَارَ هَذِهِ الْأَشْجَارِ!: کشاورز با خوشحالی گفت: ما میوه دادن این درختان را خواهیم دید!
- (۴) ثَمَرُ الْآيَامِ وَ لَكِنِّي لَنْ أُنْسِيَ تَقْبِيلَ أُمِّي وَ حَضْنَهَا الدَّافِئِ!: روزها می گذرد، ولی من بوسه مادرم و آغوش گرمش را فراموش نخواهم کرد!

۴۸- عین الصّحیح:

- (۱) كَانَتْ الْأُمُّ تَحْضِنُ وَلَدَهَا فَرِحًا!: مادر پسر خوشحالش را در آغوش می گرفت!
- (۲) وَقَعَتْ إِحْدَى النِّسَاءِ أُسِيرَةً بِيَدِ الظَّالِمِينَ!: یکی از زنان به دست ستمگران اسیر شد!
- (۳) يَأْمَلُ الْعَجُوزُ أَنْ تُثْمَرَ أَشْجَارُهَا!: پیرمرد امیدوار است که درختانش را حاصل خیز کند!
- (۴) لِيَتَّكِمَ تَغْرِسُونَ فَسِيلَةً جَدِيدَةً!: ای کاش شما بتوانید نهال تازه ای را بکارید!
- ۴۹- « پدر و مادر باایمان نباید میان فرزندان کوچک خود فرق بگذارند! »؛ عین الصّحیح:

- (۱) لَا يُفَرِّقُ الْوَالِدَانِ الْمُؤْمِنَانِ بَيْنَ أَوْلَادِهِمَا الصَّغَارِ! (۲) الْوَالِدَانِ الْمُؤْمِنَانِ لَا يُفَرِّقَانِ بَيْنَ أَطْفَالِهِمَا الصَّغِيرِ!
- (۳) لَا يُفَرِّقُ الْوَالِدَانِ الْمُؤْمِنَانِ عِنْدَ أَوْلَادِهِمَا الصَّغَارِ! (۴) وَالِدَانِ مُؤْمِنَانِ لَا يُفَرِّقَانِ بَيْنَ أَطْفَالِهِمَا الصَّغِيرِ!

۵۰- عین الخطأ فی ضبط حركات الحروف:

- (۱) وَ لَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانْفَضَّتْكَ مِنْ حَوْلِكَ! (۲) أَ تَأْمَلُ أَنْ تَعِيشَ حَتَّى تَأْكَلَ مِنْ ثَمَرِهَا؟
- (۳) وَ خَيْرُهَا بَيْنَ الْإِقَامَةِ مَعَهُ مُعَزَّزَةً أَوْ الْعَوْدَةِ! (۴) كَانَتْ الشِّيمَاءُ لِرَسُولِ اللَّهِ أُخْتًا مِنَ الرِّضَاعَةِ!

درس هفتم: عقل در فلسفه
(قسمت اول)
صفحه‌های ۵۸ تا ۵۲

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

فلسفه دوازدهم

۵۱- کدام گزینه دربارهٔ موجوداتی متعالی که به آن‌ها «عقل» اطلاق می‌شود صحیح است؟

- (۱) از ماده و جسم مجردند و به همین جهت برای افعال خود به ابزار مادی نیازمندند.
- (۲) در مواردی از این موجودات متعالی و برتر از ماده با نام «عقل کل» یاد شده است.
- (۳) معرفت آن‌ها وابسته به استدلال نیست و علم آن‌ها صرفاً از طریق شهود حقیقت اشیا است.
- (۴) این موجودات در عالم غیرمادی و مجرد که در واقع همان عالم عقول است به سر می‌برند.

۵۲- کدام گزینه از خدمات ارسطو برای ارائهٔ تصویری روشن از عقل محسوب نمی‌شود؟

- (۱) تمایز قائل شدن بین عقل به‌عنوان قوهٔ استدلال و یک موجود ذهنی
- (۲) جدا کردن استدلال‌های تجربی از استدلال‌های عقلی محض
- (۳) تقسیم عقل به عملی و نظری و به‌تبع آن تقسیم دانش به عملی و نظری
- (۴) تعریف انسان به حیوان ناطق و ذاتی‌دانستن نطق و تفکر برای انسان

۵۳- کدام گزینه دربارهٔ معانی مختلف عقل درست است؟

- (۱) هر دو معنی آن در بین مردم رایج است و آن را به‌کار می‌برند.
- (۲) همهٔ فیلسوفان به معنی دوم عقل باور دارند و آن را با دلایل عقلی و تجربی اثبات می‌کنند.
- (۳) شناختی که از راه معنی اول عقل به‌دست می‌آید، همان‌گونه شناختی است که معنای دوم عقل آن را دارا است.
- (۴) اثبات فلسفی دومین مصداق عقل فقط با استفاده از مصداق اول آن ممکن است.

۵۴- از نظر هراکلیتوس ...

- (۱) دو لوگوس وجود دارد که کلمه مظهر یکی و جهان و اشیا مظهر دیگری است.
- (۲) جهان و اشیای خارج، مظهر همان چیزی هستند که کلمه و سخن مظهر آن است.
- (۳) لوگوس یا می‌تواند معنی حقیقت متعالی بدهد، یا نطق و سخن و کلمه.
- (۴) اگر جهان و اشیای آن مظهر لوگوس باشند، پس لاجرم نطق و کلمه مظهر چیزی دیگرند.

۵۵- کدام گزینه در خصوص اندیشهٔ فرانسیس بیکن صحیح است؟

- (۱) فیلسوفان باید همچون گذشته بر تجربه تکیه کنند و از استدلال‌های عقلی فاصله بگیرند.
- (۲) باید از همهٔ توانایی‌های عقل، از جمله عقل محض، برای رشد علوم تجربی استفاده کرد.
- (۳) روش‌های مختلفی برای پیشرفت زندگی بشر وجود دارد که بهترین آن‌ها روش تجربی است.
- (۴) گزاره‌های پیشینی یا فطری در ذهن انسان وجود ندارند و هرچه هست گزاره‌های حسی است.

۵۶- تفاوت دوره اول و دوم حاکمیت کلیسا از نظر جایگاه عقل نزد فیلسوفان در چیست؟

(۱) در دوره اول، مبانی کلیسا غیرعقلانی بود.

(۲) در دوره دوم، آباء کلیسا دست از مبانی اولیه خود برداشتند.

(۳) دوره اول، دوره ایمان مسیحی بود که در نهایت به رنسانس انجامید.

(۴) در انتهای دوره دوم، عقل معیار صدق و کذب گزاره‌ها شد.

۵۷- هر یک از مباحث زیر به ترتیب مربوط به کدام یک از کارکردهای عقل در نظر ارسطو می‌باشد؟

«شناخت احکام هستی اشیا - بررسی حرکت و سکون در اشیا - علم به اموری که در ذات خود، افعال ما هستند»

(۱) عقل نظری - عقل نظری - عقل عملی

(۲) عقل عملی - عقل نظری - عقل عملی

(۳) عقل نظری - عقل عملی - عقل نظری

(۴) عقل نظری - عقل عملی - عقل عملی

۵۸- کدام گزینه عبارت زیر را به درستی کامل نمی‌کند؟

«از نظر دکارت وجود خدا و نفس مجرد انسان و اختیار او ...»

(۱) از بدیهیات اولیه عقلی نزد آدمی هستند.

(۲) اموری مستقل از حس و تجربه آدمی هستند.

(۳) موسوم به عقل به عنوان حقیقتی متعالی نیستند.

(۴) اموری هستند که در نتیجه استدلال عقلی محض حاصل می‌شوند.

۵۹- از میان موارد زیر چه کسی به عقل به عنوان موجود متعالی و برتر توجه کمتری داشت؟

(۱) سقراط

(۲) ارسطو

(۳) افلاطون

(۴) هراکلیتوس

۶۰- در دوره دوم حاکمیت کلیسا، چه چیزی باعث روی آوردن حکمای مسیحی به عقل و تبیین عقلانی مسائل دینی شد؟

(۱) اجازه دخالت نداشتن در حاکمیت کلیسا

(۲) جانشینی عقل به جای دین

(۳) جایگاه ممتاز عقل به عنوان یگانه معیار درستی

(۴) ترجمه کتاب‌های ابن سینا و ابن رشد

پاسخ نامه

دوازدهم انسانی (دف کزاری)

۴. بهمن ماه ۱۴۰۳

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدیدآورندگان آزمون

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	عباس مالکی	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	فاطمه جمالی آرانی	فاطمه جمالی آرانی	سپیده فتح‌اللهی	فریبا رئوفی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	احسان کلاته‌عربی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
جامعه‌شناسی	کوثر شاه‌حسینی	امیرحسین کاروین	امیرمحمد قلعه‌کاهی	سجاد حقیقی‌پور
فلسفه دوازدهم	امیرحسین کاروین	امیرحسین کاروین	امیرمحمد قلعه‌کاهی	سوگند بیگلری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	امیرحسین کاروین
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی

ریاضی و آمار (۳)

۱- گزینه «۱»

(نیکو دکلمین)

با توجه به سه جمله اول جمله عمومی دنباله را به دست می آوریم:

$$a_2 = 11, a_1 = 3 \Rightarrow d = 11 - 3 = 8$$

$$\Rightarrow a_n = 3 + (n-1) \times 8 \Rightarrow a_n = 8n - 5$$

$$\Rightarrow 8n - 5 = 59 \Rightarrow 8n = 64 \Rightarrow n = 8$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه های ۶۱ تا ۶۸)

۲- گزینه «۲»

(نیکو دکلمین)

$$d = \frac{a_m - a_n}{m - n} = \frac{27}{3} = 9$$

$$a_3 = a_1 + 2d \Rightarrow a_1 = a_3 - 2d = 14 - 18 = -4$$

$$\Rightarrow a_{20} = a_1 + 19d = -4 + 171 = 167$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه های ۶۱ تا ۶۸)

۳- گزینه «۴»

(همید زرین کفش)

$$181, 176, 171, \dots \Rightarrow d = 176 - 181 = -5$$

$$\Rightarrow a_n = -5n + 186$$

$$-5n + 186 > 0 \Rightarrow 5n < 186 \Rightarrow n < \frac{186}{5} = 37\frac{1}{5}$$

بنابراین ۳۷ جمله مثبت دارد.

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه های ۶۱ تا ۶۸)

۴- گزینه «۳»

(محمدرضا بفرایی)

$$a_2 + a_3 = a_4 + 3$$

$$\Rightarrow 2a_1 + 3d = a_1 + 3d + 3 \Rightarrow a_1 = 3$$

$$a_5 = 9a_1 \Rightarrow a_5 = 9 \times 3 = 27$$

$$d = \frac{a_5 - a_1}{5 - 1} = \frac{27 - 3}{4} = 6$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه های ۶۱ تا ۶۸)

۵- گزینه «۲»

(محمدرضا بفرایی)

$$3x + 2y = 1 \Rightarrow 2y = -3x + 1$$

$$\Rightarrow y = -\frac{3}{2}x + \frac{1}{2}$$

بنابراین ضابطه دنباله به صورت $a_n = -\frac{3}{2}n + \frac{1}{2}$ است. در نتیجه:

$$a_1 = -\frac{3}{2} + \frac{1}{2} = -1 \text{ و } d = -\frac{3}{2}$$

$$a_9 + a_{11} = a_1 + 8d + a_1 + 10d = 2a_1 + 18d$$

$$= 2(-1) + 18(-\frac{3}{2}) = -2 - 27 = -29$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه های ۶۱ تا ۶۸)

۶- گزینه «۳»

(محمدرضا بفرایی)

چون اختلاف مشترک مثبت است، پس $a_1 = 3$ است. اگر بین دو عدد a و b ، تعداد k واسطه حسابی درج کنیم؛ آنگاه:

$$d = \frac{b - a}{k + 1}$$

$$\Rightarrow d = \frac{18 - 3}{10} = \frac{15}{10} = \frac{3}{2}$$

واسطه ششم، همان جمله هفتم این دنباله حسابی است. چون اختلاف

مشترک مثبت است، جمله اول عدد ۳ است. بنابراین:

$$\Rightarrow a_7 = a_1 + 6d = 3 + 6(\frac{3}{2}) = 3 + 9 = 12$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه های ۶۱ تا ۶۸)

۷- گزینه «۱»

(امیر زرنادوز)

می دانیم جمله عمومی هر دنباله حسابی باید به شکل

$$a_n = a_1 + (n-1)d \text{ باشد، ولی جمله عمومی } a_n = \frac{1}{2} \times 2^{n-1} \text{ را}$$

$$\text{نمی توان به شکل گفته شده نوشت، پس دنباله } a_n = \frac{10n + 2}{6} \text{ حسابی}$$

است و خواهیم داشت:

با توجه به صورت سؤال داریم:

$$a_{15} = 38, a_{11} = 26, a_6 = 11$$

با توجه به رابطه اندیسی اگر $m + n = k + h$ باشد، آنگاه:

$$a_m + a_n = a_k + a_h \text{ داریم:}$$

$$a_6 + a_{15} = a_{11} + a_1 \Rightarrow 11 + 38 = 26 + a_1 \Rightarrow a_1 = 23$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸)

(معمداً بر ابراهیم توزنده‌فانی)

۱۰- گزینه «۱»

با استفاده از اتحاد مزدوج داریم:

$$a_{12}^2 - a_8^2 = (a_{12} - a_8)(a_{12} + a_8) = 240$$

$$\Rightarrow ((a_1 + 11d) - (a_1 + 7d))(2a_1 + 20d) = 240$$

$$\xrightarrow{a_1 = 6} (4d)(2 \times 6) = 240 \Rightarrow d = \frac{240}{4 \times 2 \times 6} = 5$$

$$a_{10} = a_1 + 9d \Rightarrow 6 = a_1 + 45 \Rightarrow a_1 = -39$$

از طرفی می‌دانیم واسطه حسابی بین دو عدد (جمله) همان میانگین عددها

است.

$$a_{14} = a_1 + 13d \Rightarrow a_{14} = -39 + 65 = 26$$

$$a_{16} = a_1 + 15d \Rightarrow a_{16} = -39 + 75 = 36$$

$$a_{16}, a_{14} \text{ حسابی واسطه} = \frac{a_{14} + a_{16}}{2} = a_{15}$$

$$= \frac{26 + 36}{2} = 31$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸)

$$a_n = \frac{10n + 2}{6} \Rightarrow \begin{cases} n=1 \rightarrow a_1 = \frac{10(1) + 2}{6} = \frac{12}{6} = 2 \\ n=2 \rightarrow a_2 = \frac{10(2) + 2}{6} = \frac{22}{6} = \frac{11}{3} \\ n=3 \rightarrow a_3 = \frac{10(3) + 2}{6} = \frac{32}{6} = \frac{16}{3} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \frac{a_1 \times a_3}{a_2} = \frac{2 \times \frac{16}{3}}{\frac{11}{3}} = \frac{32}{11}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸)

(کوروش داوری)

۸- گزینه «۲»

اگر a و b و c سه جمله متوالی دنباله حسابی باشند، آنگاه:

$$2b = a + c$$

$$2 \times \frac{(x + \sqrt{2})}{4} = \sqrt{2} + 2\sqrt{2} \Rightarrow \frac{x + \sqrt{2}}{2} = \frac{3\sqrt{2}}{1}$$

$$\Rightarrow x + \sqrt{2} = 6\sqrt{2} \Rightarrow x = 6\sqrt{2} - \sqrt{2} = 5\sqrt{2}$$

$$\sqrt{2}, \frac{5\sqrt{2} + \sqrt{2}}{4}, 2\sqrt{2} \Rightarrow \sqrt{2}, \frac{6\sqrt{2}}{4}, 2\sqrt{2}$$

جمله‌ها عبارت‌اند از:

$$\Rightarrow d = \frac{6\sqrt{2}}{4} - \sqrt{2} = \frac{6\sqrt{2} - 4\sqrt{2}}{4} = \frac{2\sqrt{2}}{4} = \frac{\sqrt{2}}{2}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸)

(سعید عزیزفانی)

۹- گزینه «۴»

نکته:

$$m + n = k + h \Rightarrow a_m + a_n = a_k + a_h$$

زیرا:

$$a_1 + (m-1)d + a_1 + (n-1)d = a_1 + (k-1)d + a_1 + (h-1)d$$

$$\Rightarrow (m+n)d = (k+h)d \xrightarrow{d \neq 0} m+n = k+h$$

علوم و فنون ادبی (۳)

۱۱- گزینه «۲»

(عزیز الیاسی پور)

غیر از اثر «بی‌بال‌پریدن» بقیه آثار به نظم هستند.

دیگر آثار منشور قیصر امین‌پور عبارت‌اند از: طوفان در پرانتز - سنت و نوآوری در شعر معاصر

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۷۷)

۱۲- گزینه «۱»

(عزیز الیاسی پور)

فقط آثار «ضیافت» و «کشتی پهلوگرفته» به سید مهدی شجاعی تعلق دارند.

«مهاجر کوچک» اثر محمدرضا سرشار و «ظهور»، «دلایزتر از سبز»، «ملاقات در شب آفتابی» و «سفر ششم» هم اثر علی مؤذنی هستند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۷۹ و ۸۰)

۱۳- گزینه «۱»

(عزیز الیاسی پور)

محمدرضا سرشار با این مجلات همکاری داشته است: رشد دانش‌آموز، قلمرو، سوره، پوشش

سید مهدی شجاعی با این مجلات همکاری داشته است: جمهوری اسلامی، رشد جوان، صحیفه

مجله‌های مذکور در گزینه «۱» مجله‌هایی‌اند که سیمین دانشور با آن‌ها همکاری داشته است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۷۴، ۷۹ و ۸۰)

۱۴- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

پس از وقایع کودتای ۲۸ مرداد، نوعی سرخوردگی و یأس در میان روشنفکران و شعرا پیدا شد و جریان سمبولیسم اجتماعی یا شعر نو حماسی نیز رواج یافت. شاعران این جریان بیشتر به مسائل سیاسی و اجتماعی و مشکلات و آرمان‌های مردم توجه دارند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

۱۵- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

نیما در مسیر شاعری خود، از واژگان روزمره، عامیانه و نو بهره می‌برد. او از کسانی است که کوشید شعر را به هنجار نثر و سادگی نزدیک کند و زبان، تخیل، احساس، معنی، فرم و ساختار شعر را متحول کرد. نیما در مسیر خود از نوآوری و به‌کارگرفتن ترکیب‌های تازه نه‌راسید. سیر آزاد تخیل را می‌توان در شعر افسانه نیما یافت.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه ۷۱)

۱۶- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

داستان‌نویسی نوین با نویسندگانی مانند صادق هدایت، بزرگ علوی و صادق چوبک، گسترش یافت؛ این گروه موسوم به نویسندگان نسل اول هستند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۷۳)

۱۷- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

طرح اسوه‌های تاریخی مانند امام حسین (ع) و داستان عاشورا از درون‌مایه‌های رایج این دوره است که در بیت دوم معنای ایهامی واژه «سر» بدان اشاره دارد؛

به سر رسید: ۱) تمام شد و به پایان رسید. ۲) قصه بابا به (بریدن) سر رسید.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۷۵ و ۷۶)

۱۸- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

آنچه شعر پروین را از دیگران متمایز می‌کند، شکل تصرف وی در مضامین و کیفیت ارائه آن‌هاست. او به همراه انعکاس اوضاع نامطلوب سیاسی-اجتماعی، به مضامین اخلاقی و پند و اندرز نیز روی می‌آورد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه ۷۰)

۱۹- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

در دوره سوم، پس از وقایع کودتای ۲۸ مرداد، نوعی سرخوردگی و یأس در میان روشنفکران و شعرا پیدا شد. محتوای شعر صورت سؤال نیز بیانگر «یأس و ناامیدی و سرخوردگی اجتماعی» است. ضمناً استفاده از مفاهیم نمادین «ابر»، «صحرا»، «تشنگی» و ... شعر را به جریان سمبولیسم اجتماعی پیوند می‌دهد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

۲۰- گزینه «۱»

(فرهاد علی‌نژاد)

تشریح موارد نادرست:

ب) در دوره معاصر ابتدا تقی رفعت و افرادی مانند بانو شمس کسمایی، ابوالقاسم لاهوتی، جعفر خامنه‌ای و در نهایت نیما یوشیج تلاش‌هایی در تغییر شعر فارسی از نظر قالب و محتوا داشتند.

ج) از جمله نویسندگان داستانی نسل انقلاب، می‌توان به علی مؤذنی، سید مهدی شجاعی، احمد دهقان، محمدرضا سرشار، رضا امیرخانی، حبیب احمدزاده و مصطفی مستور اشاره کرد. حمید سبزواری و نصرالله مردانی از شاعران پیشکسوت نسل انقلاب هستند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۶۹، ۷۰، ۷۶ و ۷۹)

۲۱- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

در این دوره، بهره‌بردن از زبان عامیانه، نویسندگی را برای بسیاری از طبقات جامعه آسان و نثر را آماده قبول افکار گوناگون کرد؛ ترجمه رمان‌ها و داستان‌های اروپایی نیز باعث شد که نوشتن داستان به تدریج در زبان فارسی معمول شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۷۳)

۲۲- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

سید مهدی شجاعی در حوزه‌های ادبیات نمایشی (فیلم‌نامه و نمایش‌نامه)، داستان‌نویسی، ادبیات کودک و نوجوان و قطعه ادبی آثاری دارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۷۴، ۷۷، ۷۹ و ۸۰)

۲۳- گزینه «۲»

(شیوا نظری)

نمونه نثر تلگرافی و پرشتاب جلال آل‌احمد را می‌توان در «مدیر مدرسه» دید. «سه‌تار» از مجموعه داستان‌های جلال آل‌احمد است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه ۷۴)

۲۴- گزینه «۱»

(سعید جعفری)

نسل جوان انقلاب هنوز مهارت کافی برای بیان ادبی تجربه‌های خود نداشت. لازمه کسب این مهارت تأمل در آثار قدما و آشنایی با ادبیات جهان بود. این نسل کار خود را با داستان کوتاه آغاز کرد و ادامه داد. از این رو ادبیات داستانی و نثر پس از انقلاب در شکل فراگیر خود در داستان کوتاه جلوه‌گر شد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۷۸ و ۷۹)

۲۵- گزینه «۲»

(هومن نمازی)

فقط «سووشون» غلط معرفی شده است. نویسنده آن سیمین دانشور است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «دهکده پرمال» از امین فقیری است؛ «افسانه» از علی اسفندیاری (نیما یوشیج) است.

گزینه «۳»: «شوهر آهوخانم» از علی‌محمد افغانی، «بره گم‌شده راعی» از هوشنگ گلشیری و «جعفرخان از فرنگ برگشته» نوشته حسن مقدم است.

گزینه «۴»: خالق «زمستان» اخوان ثالث است و «ققنوس» از نیما یوشیج است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۴)

۲۶- گزینه «۳»

(مهتبی فرهادی)

منظومه «افسانه» اثر نیما که در سال ۱۳۰۱ ه. ش. منتشر شد، به‌عنوان بیانیه شعر نو شناخته می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۷۱ و ۷۲)

جامعه‌شناسی (۳)

گزینه ۲»

(امیرحسین کاروین)

جوامع و فرهنگ‌ها همانند طبیعت نیستند و ما نمی‌توانیم نتایجی را که از مطالعه و بررسی یک جامعه به‌دست می‌آوریم به همه جوامع دیگر تعمیم بدهیم.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه ۶۴)

گزینه ۱»

(فاطمه صغری)

بررسی موارد نادرست:

انسان در ابتدا با مقایسه عملکرد ارزش‌های سه‌گانه در دستیابی به سعادت، دانش را کاملاً مثبت، ثروت را خاکستری یا خنثی و قدرت را بیشتر منفی ارزش‌گذاری می‌کرد.

سازمان هم پیوند میان افراد و گروه‌های انسانی مانند رابطه همکاران و هموطنان و هم‌کیشان را در بر می‌گیرد که از آن به «انسجام اجتماعی» یاد می‌شود و هم پیوند میان نقش‌ها، واحدها و ساختارهای اجتماعی مثل رابطه اقتصاد و سیاست یا علم و سیاست را شامل می‌شود که از آن به «یکپارچگی نظام» تعبیر می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۵۴، ۶۰، ۶۱ و ۶۳)

گزینه ۳»

(آریتا بیدقی)

پدیدآمدن سیاست $\xleftarrow{\text{نتیجه}}$ تصمیم‌گیری درباره مسائل مشترک

رواج سیاست‌نامه‌نویسی و سیاست‌نامه‌ها $\xleftarrow{\text{نتیجه}}$ تلقی قدرت به‌عنوان وسیله و ابزاری برای تحقق اهداف و فضیلت‌های اخلاقی

پدیدآمدن قدرت $\xleftarrow{\text{نتیجه}}$ اجرای قانون

استفاده از زور $\xleftarrow{\text{نتیجه}}$ از کار افتادن قدرت

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۵۶ تا ۵۸)

۲۷- گزینه ۴»

(شکیبا جمال‌پور زرکی)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» «ظهور» از آثار علی مؤذنی است که از جمله نویسندگان معروف عصر انقلاب است. «ضیافت»، «جای پای خون» و «کشتی پهلوی گرفته» از آثار سیدمهدی شجاعی هستند.

گزینه ۲» «سال‌های بعد از جنگ، دوران اوج شکوفایی رمان‌نویسی در ایران بود که تقریباً در سراسر دهه هفتاد تداوم یافت.

گزینه ۳» بعد از پیروزی انقلاب، کانون نویسندگان ایران فعالیت خود را مجدداً آغاز کرد، اما از همان ابتدا دستخوش کشمکش سیاسی - عقیدتی شد و درنهایت به انشعاب حزب توده از آن انجامید.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۷۷ تا ۸۰)

۲۸- گزینه ۳»

(شکیبا جمال‌پور زرکی)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» اولین نمایش‌نامه با عنوان «جعفر خان از فرنگ برگشته» را حسن مقدم و «تهران مخوف» را مرتضی مشفق کاظمی انتشار داد.

گزینه ۲» جمال میرصادقی جزء نسلی است که به‌تدریج و بعد از نویسندگان نسل اول وارد ادبیات داستانی شدند. صادق چوبک، نویسنده «تنگسیر» است.

گزینه ۴» صادق چوبک از نویسندگان نسل اول است که در این گزینه به اشتباه به جای جمال میرصادقی نوشته شده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه ۷۳)

۲۹- گزینه ۲»

(شکیبا جمال‌پور زرکی)

این گزینه از ویژگی‌های شخصیتی سیدمحمدحسین بهجت تبریزی، معروف به شهریار است. سایر گزینه‌ها همگی با ویژگی‌های شعر یا شخصیت مهدی اخوان ثالث در ارتباط هستند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه ۷۲)

۳۰- گزینه ۳»

(شکیبا جمال‌پور زرکی)

نیما یوشیج منظومه ققنوس را در سال ۱۳۱۶ منتشر کرد. سایر آثار همگی مربوط به سال ۱۳۰۱ هستند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۷۱ و ۷۳)

۳۴- گزینه «۳»

(ریحانه امینی)

تشریح موارد نادرست:

- بعد ضمانت اجرای قانون در سیاست نیازمند قدرت می باشد.

- امروزه از ابزارهای تنبیهی کمتر از ابزارهای تشویقی استفاده می شود نه برعکس؛ البته این قسمت که از ابزارهای تشویقی کمتر از ابزارهای اقناعی استفاده می شود صحیح است.

(پایه شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه های ۵۶ تا ۵۸)

۳۵- گزینه «۳»

(کوثر شاه حسینی)

تشریح عبارت نادرست:

در قرون اخیر و عمدتاً در اندیشه و عمل جهان مدرن، خود قدرت صرف نظر از اینکه وسیله تحقق اهداف و غایات اخلاقی باشد، مستقلاً دارای اهمیت شده است. به عبارتی، قدرت به مسئله اصلی سیاست و جوهر آن تبدیل شده است و در این میان، برخی همه سیاست را قدرت می دانند و برخی بخش عمده ای از آن را قدرت می پندارند. در این نگاه، سیاست با غایت و هدف سعادت و فضیلت، داوری نمی شود، بلکه بیشتر با آرمان پیروزی، موفقیت و تسلط ارزیابی می گردد.

(پایه شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه های ۵۶ تا ۵۸)

۳۶- گزینه «۱»

(فاطمه صفری)

- وجه مشترک قدرت تنبیهی و قدرت تشویقی این است که در هر دو، پیروی کننده نسبت به تبعیت و پیروی خود، آگاهی دارد.

- امروزه قدرت تنبیهی عمدتاً منحصر و متمرکز در دست دولتهاست که از طریق قانون و پیمودن مراحل قانونی اعمال می شود.

- ارتباط میان شخصیت و قدرت تنبیهی تأثیر خود را بر نحوه نگرش و رفتار افراد همچنان خواهد داشت. ظاهراً رهبران بزرگ افسانه ای یا تاریخی چون هرکول و شارل دوگل بخشی از قدرت خود را رهین قدرت بدنی یا بلندی قامت خود بوده اند، از این ها به عنوان شخصیت های آمر و حاکم یاد می کنند؛ اما ناپلئون مثال نقضی برای این موضوع است.

- منبع قدرت سازمان، با ارزش اجتماعی دانش مطابقت و همخوانی دارد.

(پایه شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه های ۵۹، ۶۰ و ۶۲)

۳۷- گزینه «۲»

(ریحانه امینی)

تشریح عبارت نادرست:

- هر کنش سیاسی، یا به قصد تغییر وضع موجود انجام می شود یا با هدف حفظ آن.

(پایه شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه های ۶۲ تا ۶۳)

۳۸- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمانهای)

تشریح عبارت نادرست:

- انسان در برخورد با هر پدیده ای، دیر یا زود به معنا و ارزش آن می اندیشد و نمی تواند صرفاً به لذت و منفعت مادی ناشی از قدرت، ثروت و دانش قانع باشد و به آن بسنده کند.

- نخستین واکنش و جنبش اجتماعی در برابر ثروت شکل گرفت و مالکیت دزدی خوانده شد.

(پایه شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه های ۵۴ و ۵۵)

۳۹- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

تصمیم گیری درباره مسائل مشترک و رفع اختلاف ها و تضادها میان افراد و گروه هایی که باهم زندگی می کنند، سیاست یا عمل سیاسی را در زندگی اجتماعی پدید می آورد.

سنگ نوشته داریوش در نقش رستم معروف که حاوی نکاتی درباره زمامدار و آیین شهریاری است، بیانگر این است که در گذشته، قدرت، مسئله اول و اصلی سیاست نبوده است؛ بلکه قدرت، وسیله و ابزاری برای تحقق اهداف و فضیلت های اخلاقی قلمداد می شده است.

سیاست دو وجه یا بُعد اصلی دارد. یک بُعد آن تدبیر و تنظیم امور - که امروزه به قانون کاهش یافته - و بعد دیگر آن، ضمانت اجرای قانون است که نیازمند قدرت می باشد.

(پایه شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه های ۵۶ و ۵۷)

۴۰- گزینه «۲»

(کوثر شاه حسینی)

- ثروت، درآمد و پاداش مالی از جمله ابزارهای تشویقی اعمال قدرت هستند.

- امروزه قدرت تنبیهی عمدتاً منحصر و متمرکز در دست دولتهاست.

- قدرت اقناعی با تغییر نگرش و اعتقاد فرد تابع قدرت، اعمال می شود.

(پایه شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه ۵۹)

عربی، زبان قرآن (۳)

۴۱- گزینه «۳»

(ابوالفضل تاپیک)

«فَبِمَا رَحْمَةٍ مِنَ اللَّهِ: پس به (برکت) رحمتی از سوی خدا / «لَئِنْ لَّهْم»: با ایشان (آن‌ها) نرم‌خو شدی (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «لَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظًا أَلْقَبُ»: اگر تندخو و سنگدل بودی (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «لَا تَفْضُوا»: پراکنده می‌شدند (رد سایر گزینه‌ها) / «مِنْ حَوْلِكَ»: از اطرافت (رد گزینه ۲)

(ترجمه)

۴۲- گزینه «۳»

(ولی برهی - ابهر)

«يُعْجِبُ الْإِنْسَانَ»: انسان را در شگفت می‌آورد (رد گزینه ۴) / «فَلَّاحٌ عَجُوزٌ»: (نکره) کشاورز پیری (رد گزینه ۱) / «الْفَسَائِلُ الْمُخْتَلِفَةُ»: نهال‌های مختلف (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «أَنَّهُ»: که او (رد گزینه ۲) / «يَعْلَمُ جَيِّدًا»: خوب می‌داند (رد گزینه ۴)؛ «خوب» در جایگاه نامناسبی آمده است. / «أَثْمَارَهَا»: میوه‌های آن‌ها (رد گزینه ۴) / «أَبْدًا»: هرگز (رد گزینه ۱)

(ترجمه)

۴۳- گزینه «۳»

(سیره میا مؤمنی)

«مَا مِنْ ...»: هیچ ... نیست (رد گزینه ۲) / «غَرَسًا»: نهالی، یک نهال (اسم نکره باید به صورت نکره ترجمه شود، نه معرفه) (رد گزینه ۱) / «يَخْرُجُ»: خارج می‌شود، خارج می‌گردد (رد گزینه ۴) / «ثَمَرٌ»: میوه (اسم مفرد باید به صورت مفرد ترجمه شود). (رد گزینه ۴)

(ترجمه)

۴۴- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

«إِذْ عَجَّ رَسُولُ اللَّهِ (ص): پیامبر خدا (ص) ناراحت و آزرده شد (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «حِينَ رَأَاهُ»: وقتی او را دید / «لَمْ يُقْبَلْ إِلَّا إِبْنُهُ»: (در حالی که) تنها پسرش را بوسید - کسی جز پسرش را نبوسید (رد سایر گزینه‌ها) / «فَنَهَاها مِنْ هَذَا الْعَمَلِ»: پس او را از این عمل نهی کرد (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

(ترجمه)

۴۵- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

«تَأْمَلُ»: آیا امید داری (رد گزینه ۱) / «أَنْ تَأْكُلَ»: که بخوری / «مَنْ ثَمَرُ هَذِهِ الشَّجَرَةِ»: از میوه این درخت (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «وَهُی لَا تُثْمِرُ إِلَّا مَرَّةً وَاحِدَةً»: در حالی که فقط یک مرتبه میوه می‌دهد، در حالی که جز یک بار میوه نمی‌دهد (رد سایر گزینه‌ها) / «فِي حَيَاتِهَا»: در زندگی‌اش (رد گزینه ۳)

(ترجمه)

۴۶- گزینه «۴»

(امسان کلاته عربی)

دقت شود که در گزینه «۴»، کلمه «تعجب» یک اسم است و نه فعل؛ بنابراین نباید به همراه «کان» به صورت «ماضی بعید» ترجمه گردد. شکل صحیح ترجمه: «شگفتی انوشیروان بخاطر دیدن پیرمرد بود.

(ترجمه)

۴۷- گزینه «۴»

تشریح سایر گزینه‌ها:

(علی مفسن‌زاده)

گزینه «۱»: فعل «يُفَرِّقُ» مجزوم شده است، پس در اینجا «لَمْ» آمده که فعل مضارع را تبدیل به ماضی منفی می‌کند، نه «لَمْ» که به معنی «برای چه، چرا» می‌باشد. «لَمْ يُفَرِّقْ»: فرق نگذاشت

گزینه «۲»: فعل «كَانَتْ قَدْ حَضَنْتَ» باید به شکل «ماضی بعید» ترجمه شود؛ «كَانَتْ قَدْ حَضَنْتَ»: در آغوش گرفته بود، «کان + ماضی = ماضی بعید»

گزینه «۳»: ترکیب «الْفَلَّاحَةُ الْفَرِحَةُ» یک ترکیب وصفی می‌باشد و کلمه «الْفَرِحَةُ» نقش صفت را دارد، نه حال، بنابراین باید به شکل «کشاورز خوشحال» ترجمه شود.

(ترجمه)

۴۸- گزینه «۲»

تشریح سایر گزینه‌ها:

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

گزینه «۱»: «فَرَحًا» حال است که به اشتباه به صورت صفت ترجمه شده است.

گزینه «۳»: ترجمه صحیح عبارت: پیرمرد امید دارد که درختانش میوه دهند!

گزینه «۴»: «بتوانید» در ترجمه اضافی است و معادلی در عبارت عربی ندارد.

(ترجمه)

۴۹- گزینه «۱»

تشریح سایر گزینه‌ها:

(ولی برهی - ابهر)

گزینه «۲»: «أَطْفَالٌ» به معنای «کودکان، بچه‌ها» است و برای «فرزندان» مناسب نمی‌باشد، در این گزینه «الصَّغِيرُ» نیز نادرست است، چون صفت باید در جمع بودن از موصوف خود تبعیت کند.

گزینه «۳»: فعل مضارع منفی به معنای (فرق نمی‌گذارد) به کار رفته است نه فعل نهی، در این گزینه «عِنْدَ» نیز نامناسب است.

گزینه «۴»: «وَالِدَانِ مُؤْمِنَانِ» نکره و به معنای (پدر و مادر با ایمانی) است و نادرست است، در این گزینه «الصَّغِيرُ» نیز مفرد به کار رفته و نادرست است.

(ترجمه)

۵۰- گزینه «۳»

(امسان کلاته عربی)

کلمه «مُعَزَّةٌ» در این عبارت، اسم مفعول است و باید همراه با فتحه روی حرف «ز» ابتدایی بیاید.

(فیبط مرکبات)

فلسفه دوازدهم

۵۱- گزینه «۳»

(علیرضا نصیری)

فیلسوفان الهی معتقدند که علم این موجودات غیرمادی از راه کنار هم قرار دادن مقدمات و استدلال کردن نیست، بلکه این موجودات حقایق اشیا را شهود می‌کنند و به مفاهیم و استدلال نیازی ندارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: این عقول نه در ذات خود به ماده و مکان نیازمندند و نه در افعالشان.

گزینه «۲»: در برخی موارد از خدا به عنوان «عقل کل» یاد شده، نه از عقول.

گزینه «۴»: عالم غیرمادی همان عالم عقول نیست. عالم عقول یکی از عوالم غیرمادی است و عوالم غیرمادی دیگری به جز عالم عقول نیز موجودند.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت اول، صفحه ۵۴)

۵۲- گزینه «۱»

(علیرضا نصیری)

همه موارد به غیر از گزینه اول به عنوان خدمات ارسطو در راستای ارائه کردن تصویری روشن از عقل، در کتاب درسی ذکر شده است. ارسطو عقل را موجود ذهنی نمی‌داند. او عقل را یکی از کارکردهای قوای شناختی انسان می‌داند.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت اول، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

۵۳- گزینه «۴»

(علیرضا نصیری)

معنی اول عقل، دستگاه تفکر و استدلال است و معنی دوم آن نوعی موجود متعالی و برتر از ماده. معنی اول آن در بین مردم رایج است و آن را به کار می‌برند ولی معنی دوم در بین عوام رایج نیست (رد گزینه «۱»). از بین فیلسوفان فقط فیلسوفان الهی به این معنی عقل معتقدند و مثلاً فیلسوفان ماده‌گرا نمی‌توانند به چنین چیزی باور داشته باشند و اساساً اقامه استدلال تجربی برای این عقول غیرممکن است چون محسوس نیستند (رد گزینه «۲»). علم عقول مجرد به حقیقت اشیا، علم شهودی است و آنان حقایق را شهود می‌کنند. شناختی که از طریق عقل به معنای ابزار تفکر و استدلال به دست می‌آید (علم حصولی)، همان علمی نیست که عقول مجرد آن را دارا هستند. علم عقول به صورت حضوری است؛ یعنی حضور معلوم در نزد عالم

بدون هیچ واسطه‌ای (رد گزینه «۳»). البته اثبات فلسفی عقول مجرد فقط به وسیله عقل که دستگاه استدلال است میسر است، همان طور که فیلسوفان مسلمان آن‌ها را اثبات کرده‌اند. (تأیید گزینه «۴»)

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت اول، صفحه‌های ۵۳ و ۵۴)

۵۴- گزینه «۲»

(علیرضا نصیری)

هراکلیتوس به هر دو معنی عقل توجه داشته است. او درباره حقیقت واحدی به نام لوگوس سخن می‌گوید که هم به معنی یک موجود متعالی و هم به معنی نطق و سخن و کلمه است (رد گزینه‌های «۱» و «۳»). از نظر او «کلمه» و «سخن» ظهور و پرتوی عقل متعالی و برتر می‌باشند. در ضمن جهان و اشیا نیز مظهر آن‌اند (رد گزینه «۴»). در نتیجه هم نطق و سخن و هم اشیا و جهان مظهر آن حقیقت متعالی هستند.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت اول، صفحه‌های ۵۴ و ۵۵)

۵۵- گزینه «۳»

(مهمربان یقانی)

فرانسیس بیکن، فیلسوفی تجربه‌گرا است. پس تأکید بر توانایی‌های عقل با اندیشه‌های او ارتباطی ندارد. (نادرستی گزینه «۲») قبل از بیکن به تجربه تکیه نمی‌شد و متفکران به تبعیت از ارسطو به قیاس و براهین عقلی ارجح بیشتری می‌نهادند. (نادرستی گزینه «۱») بیکن بهترین روش برای پیشرفت زندگی بشر را روش تجربی معرفی می‌کند؛ اما باید دانست که سخن از فطریات و ذاتیات عقلی و نفی آن‌ها مربوط به تجربه‌گرایان متقدم مانند خود بیکن نیست و در تجربه‌گرایان بعدی و متأخر از آن سخن به میان می‌آید، مانند فیلسوفی همچون هیوم. (نادرستی گزینه «۴»)

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت اول، صفحه ۵۷)

۵۶- گزینه «۴»

(علیرضا نصیری)

قرون وسطی یا هزاره تاریک، به قرن‌های سوم تا سیزدهم میلادی گفته می‌شود که کلیسا بر اروپا حاکمیت داشته است؛ قرن سوم تا نهم دوره اول، قرن دهم تا سیزدهم دوره دوم نام دارد. مبانی کلیسای کاتولیک، مانند تثلیث و گناه اولیه و... در هر دو دوره غیرعقلانی بوده است و از این حیث

خدا و ... از بدیهیات عقلی‌اند، بلکه معتقد است که عقل آن‌ها را می‌تواند با استدلال اثبات کند؛ و این استدلالات، عقلی محض (مستقل از حس و تجربه) هستند.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت اول، صفحه ۵۷)

۵۹- گزینه «۲»

(پرگل ریمی)

ارسطو به عقل به‌عنوان قوه استدلال انسان، توجه ویژه‌ای کرد. پس می‌توان چنین استنباط کرد که به عقل در کاربرد اول آن یعنی دستگاه تفکر و استدلال بیشتر توجه داشت.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت اول، صفحه ۵۵)

۶۰- گزینه «۴»

(پرگل ریمی)

در دوره دوم حاکمیت کلیسا، یعنی در قرن‌های دهم تا سیزدهم، فیلسوفان و حکمای مسیحی تحت‌تأثیر مطالعه کتاب‌های ابن‌سینا و ابن‌رشد و سایر فیلسوفان مسلمان که به زبان‌های اروپایی ترجمه شده بود، به عقل و تبیین عقلانی مسائل دینی روی آوردند.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت اول، صفحه ۵۶)

تفاوتی میان آن‌ها وجود ندارد. (رد گزینه «۱») در دوره دوم تحت‌تأثیر آثار ابن‌سینا و ابن‌رشد، متفکران اروپایی دست به عقلانی‌سازی مبنای اولیه کلیسا زدند ولی از آن‌جا که عقل و عقلانیت با مبانی کلیسای کاتولیک سازگاری نداشت، در نهایت در اواخر دوره دوم، عقل بر ایمان پیروز شد و جای آن را به‌عنوان معیار درستی و نادرستی گزاره‌ها گرفت. (تأیید گزینه «۴») با توجه به این موضوع باید گفت که عصر رنسانس در اواخر دوره دوم می‌باشد (رد گزینه «۳») و آباء کلیسای کاتولیک هرگز از مبانی خود دست برنداشته‌اند و همین امر ناسازگاری آن‌ها با عقل را رقم زده است. (رد گزینه «۲»)

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت اول، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

۵۷- گزینه «۱»

(نیم‌پوهری)

عقل، از آن جهت که درباره اشیا و موجودات و چگونگی آن‌ها بحث می‌کند، مانند بحث درباره خدا، کهکشان و درجه حرارت آب، عقل نظری نامیده می‌شود. اما عقل، از آن جهت که درباره رفتارهای اختیاری انسان و باید‌ها و نبایدهای او، مانند باید راست بگوید، باید قانون را رعایت کند و نباید دروغ بگوید و نباید ظلم کند، عقل عملی نامیده می‌شود.

شناخت احکام هستی اشیا و حرکت و سکون از احکامی است که مربوط به خود موجودات و چگونگی آن‌ها است و از کنش‌های ما مستقل است، لذا در ذیل عقل نظری قرار می‌گیرد.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت اول، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

۵۸- گزینه «۱»

(نیم‌پوهری)

دکارت معتقد بود که عقل می‌تواند وجود خدا و نفس مجرد انسان و اختیار او را اثبات کند. البته او دیگر به عقل به‌عنوان یک حقیقت برتر و متعالی در جهان عقیده‌ای نداشت و عقل را صرفاً یک دستگاه استدلال به حساب می‌آورد.

توجه: بدیهیات عقلی اموری هستند که عقل هر انسانی به آن‌ها حکم می‌کند و نیازی به استدلال برای اثبات ندارند. دکارت نمی‌گوید که وجود

کتاب‌های آی‌اس‌سی را

پیمان‌های تمرین کنید

۸۴۵۱

www.kanoon.ir

www.kanoonbook.ir